

Teatre Català

Codi: 105845

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503998 Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística	OB	3	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Núria Santamaría Roig

Correu electrònic: Nuria.Santamaria@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No n'hi ha.

Objectius

El curs es proposa proporcionar les bases històriques i metodològiques per a l'estudi de l'espectacle i la literatura dramàtica en català. Al costat dels rudiments teòrics i d'un breu repàs als períodes i autors més significatius, l'eix vertebrador del curs seran l'anàlisi i el comentari d'una selecció d'obres, il·lustratives des del punt de vista tècnic, estètic o històric.

L'objectiu darrer del curs no és l'exhaustivitat en l'estudi dels períodes i les seves característiques, sinó proporcionar una visió panoràmica dels canvis artístics que han afectat la literatura dramàtica i el teatre del segle XX, en especial, plantejar una reflexió general sobre les noves direccions de l'escriptura dramàtica i proveir d'alguns fonaments per a la valoració crítica del teatre català contemporani.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i respecte pels drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes de l'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte les seves fonts, la periodització de la història literària occidental i el context social.
- Demostrar domini de la normativa de la llengua catalana, dels seus fonaments lingüístics i de totes les seves aplicacions en l'àmbit acadèmic i professional.
- Demostrar habilitats que facilitin el treball en equip.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre les tendències, els gèneres i els autors de la tradició literària catalana.
- Fer lectures i interpretacions crítiques de textos.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat.
- Identificar les principals tendències, els autors més significatius i les obres més representatives de la literatura catalana.
- Interpretar els textos literaris des de bases filològiques i comparatives.

- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Utilitzar la informació d'acord amb l'ètica científica.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar adequadament els coneixements adquirits per a l'obtenció de dades i el maneig de fonts documentals d'aplicació a l'estudi de la llengua i la literatura catalanes.
2. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fonts documentals específiques.
3. Comentar textos literaris, aplicant-hi els instruments adquirits i d'acord amb el context històric i sociocultural.
4. Distingir el factor sexe/gènere en la configuració del cànon literari.
5. Dominar l'expressió oral i escrita en llengua catalana.
6. Elaborar textos crítics sobre les tendències principals, els autors i les obres més representatives de la literatura catalana contemporània.
7. Elaborar treballs d'acord amb l'ètica científica.
8. Exposar i argumentar visions de conjunt sobre fenòmens de la literatura catalana contemporània.
9. Exposar i argumentar visions de conjunt sobre fenòmens de la literatura catalana moderna.
10. Fer treballs escrits i presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat.
11. Identificar els elements clau de la tradició cultural occidental a partir del segle XIX fins a l'actualitat.
12. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
13. Identificar les relacions de la literatura amb la història, l'art o altres moviments culturals.
14. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la seva relació amb les àrees humanes, artístiques i socials.
15. Interpretar la tradició cultural occidental a partir del segle XIX i fins a l'actualitat, i reconèixer amb detall en un text contemporani els trets de la tradició occidental.
16. Mantenir una actitud de respecte envers les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres.
17. Planificar, organitzar i fer treballs en equip.
18. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics.
19. Produir textos escrits i orals amb correcció normativa.
20. Reconèixer textos literaris des de bases filològiques i comparatistes, aplicar-les als textos de la literatura catalana contemporània i redactar anàlisis de la llengua literària de textos catalans contemporanis.
21. Redactar assajos originals, amb domini de la bibliografia pertinent, sobre autors i obres del període contemporani.
22. Redactar comentaris de text amb sentit crític.
23. Utilitzar recursos tecnològics (digitals i audiovisuals) per a l'adquisició del coneixement i les seves aplicacions en llengua i literatura.

Continguts

1. Introducció als estudis teatrals.

2. Breu revisió històrica: del teatre medieval al teatre naturalista.
3. El teatre català del Modernisme a la Guerra Civil.
4. Una herència arrasada: el teatre català de postguerra.
5. Mites i paràboles. Intents de restitució de les essències espectaculars. Variants del relegament de l'autor literari.
6. Els nets de Beckett. Metadramaticitat i deconstrucció.
7. Orientacions de l'escriptura teatral catalana en el tombant de segle.

* Els continguts de les sessions i les lectures obligatòries es detallaran el primer dia de curs. També es publicaran al campus virtual.

Metodologia

L'assignatura combina les sessions teòriques, que tenen un caràcter panoràmic i contextualitzador, i els seminaris de lectura, destinats a l'anàlisi dels textos obligatoris i d'altres referències complementàries.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques. Exposició del programa.	20	0,8	3, 4, 8, 11, 13, 14, 15, 16, 18, 20
Seminaris: Comentaris i anàlisi de les lectures proposades	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Tipus: Supervisades			
Tutories: supervisió d'exercicis i treballs	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Tipus: Autònomes			
Documentació i elaboració dels exercicis	22,5	0,9	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23
Estudi	18	0,72	4, 8, 9, 11, 13, 15, 16, 20
Lectura d'obres, seguint les directrius proposades	20	0,8	3, 4, 5, 11, 12, 13, 14, 16, 18

Avaluació

Per poder aprovar l'assignatura caldrà treure una nota mínima de 5. L'estudiant rebrà la qualificació de NA (no avaluable) sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

Es tindrà en compte l'ús correcte de la llengua en les qualificacions. No s'admetran treballs presentats fora de termini.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. La professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

L'estudiant que realitzi qualsevol irregularitat (còpia, plagi, suplantació d'identitat) que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta serà 0.

Procediments de revisió: els estudiants tenen dret a revisar els seus exercicis amb la professora en una tutoria personal, en hora i data concertades, en el terminide dues setmanes un cop hagin estat qualificats.

L'alumnat tindrà dret a la recuperació de l'assignatura si ha estat avaluat del conjunt d'activitats el pes de les qual equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura. Per poder-se presentar a la recuperació de l'assignatura, s'haurà hagut d'obtenir una mitjana entre 3,5 i 4,9. La recuperació consistirà en un examen. La qualificació final, en cas d'aprovar, serà 5.

L'alumnat també té dret a recuperar un mínim del 50% de l'assignatura. És susceptible de recuperació la prova escrita i el control de lectures.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Control de lectures	10%	0,5	0,02	7, 12, 14, 18, 20
Exercici individual	20 %	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Exercicici en grup	20 %	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Participació activa	10%	2	0,08	3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 23
Prova escrita	40 %	3	0,12	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23

Bibliografia

Bibliografia provisional

1981-1991. Centre Dramàtic de la Generalitat de Catalunya. 10 anys / dir. Domènec Reixach, B: Institut del Teatre - CDGC, 1991.

Contemporary Catalan Theatre / ed. D. George, John London, Sheffield: The Anglo-Catalan Society, 1996.

Deu lliçons sobre teatre: text i representació / J. Sala ed., Girona: Universitat de Girona, 2000.

Història de la Literatura Catalana / dir. M. de Riquer, A. Comas, J. Molas, vols. 10-11, B.: Ariel, 1987-1988.

Història de la Literatura Catalana / coord. Àlex Broch, vols. 1-5, Barcelona: Grup Enciclopèdia Catalana - Barcino - Ajuntament de Barcelona, 2013- 2019.

- Romea 125 anys / dir. E. Gallén, B.: Generalitat de Catalunya, 1989.
- AADD, «Dossier: Dramatúrgia Catalana Actual», *Pausa*, 9-10, setembre-desembre 1991, p. 24-90.
- AADD, «Monogràfic dedicat al teatre català de postguerra», *Caplletra*, 14, primavera 1993.
- AADD, «Teatre: la generació del "baby-boom"», *Transversal*, 21, juny 2003.
- AADD, *Teatre valencià: joves creadors*, Alzira: Bromera, 1994.
- AADD, *Trenta anys de teatre valencià*, Alzira: Bromera, 2000.
- AADD, *La dramatúrgia als Països Catalans*, Barcelona: Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, 2005 (Quaderns Divulgatius, 27)
- AADD, *L'escena del futur. Memòria de les arts escèniques als Països Catalans (1975-2005)*, Vilanova i la Geltrú: El Cep i la Nansa, 2006 (Argumenta, 6)
- AADD. *Diccionari del Teatre a les Illes Balears*, 2 vols, Palma - Barcelona: LI. Muntaner - PAM, 2003-22006.
- ALOMAR, M. Antònia, *El teatre a Palma entre 1955 i 1970*, Mallorca: Documenta Balear, 2005.
- ARBONÉS, Joan, *Teatre català de postguerra*, B.: Pòrtic, 1973.
- ARÉVALO, Just, *La cultura de masses a la Barcelona del nou-cents*, Barcelona: PAM (Textos i Estudis de Cultura Catalana, 91).
- BACARDIT, Ramon; GIBERT, Miquel M. *El debat teatral a Catalunya. Antologia de textos de teoria i crítica dramàtiques. Segle XIX*, Barcelona: Institut del Teatre, 2003.
- BATLLE, Carles «Una valoració de la dramatúrgia catalana actual: realisme i perplexitat», *Revista de Catalunya*, 86, p. 75-92.
- , «La nova dramatúrgia catalana: de la perplexitat a la diversitat», *Caplletra*, 22, primavera 1997, p. 49-78.
- CANET, Josep Lluís, *De la comèdia humanística al teatre representable*, València: Universitat de València, 1994.
- CURET, Francesc, *Història del Teatre Català*, B: Aedos, 1967.
- FÀBREGAS, Xavier, *Aproximació a la Història del teatre català modern*, Barcelona: Curial, 1972.
- *De l'Off Barcelona a l'acció comarcal. Dos anys de teatre català 1967-1968*, B: Institut del Teatre-Edicions 62, 1976.
- *Història del teatre català*, B: Millà, 1978.
- *Teatre en viu (1969-1972)*, B: Institut del Teatre-Edicions 62, 1987.
- *Teatre en viu (1973-1976)*, B: Institut del Teatre, 1990.
- *El teatre a la ciutat de Barcelona durant el règim franquista (1939-1954)*, Barcelona: Institut del Teatre-Edicions 62, 1985.
- FELDMAN, Sharon, *In the Eye of Storm. Contemporary Theatre in Barcelona*, Lewinsburg - Buknell University press, 2009. Traducció en català: *A l'ull de l'huracà*, Barcelona: L'Avenç, 2011.
- FERRER VALLS, Teresa, *Nobleza y espectáculo teatral (1535-1622)*, València: UNED - Universidad de Sevilla, Universitat de València, 1993.

- FOGUET, Francesc, *Teatre, guerra i revolució. Barcelona, 1936-1939*, Barcelona: PAM, 2005 (Textos i Estudis de Cultura Catalana, 103).
- FOGUET, Francesc; GALLÉN, Enric; GIBERT, Miquel M. *El debat teatral a Catalunya. Antologia de textos de teoria i crítica dramàtiques. Del Modernisme a la Guerra Civil*; Barcelona: Institut del Teatre, 2011.
- GALLÉN, Enric. *El teatre a la ciutat de Barcelona durant el règim franquista (1939-1954)*, Barcelona: Edicions 62-Institut del Teatre, 1985 (Monografies de teatre, 19)
- MARRAST, Robert, *El teatre durant la Guerra Civil Espanyola. Assaig d'història i documents*, Barcelona: Institut del Teatre, 1978 (Monografies de l'Institut del Teatre, 8)
- MARTÍNEZ, Joan Tomàs, *El conflicte social en el teatre català del tombant de segle (1890-1909)*, Barcelona: PAM, 2016 (Textos i Estudis de Cultura Catalana, 208)
- MAS I VIVES, Joan, *El teatre a Mallorca a l'època romàntica*, Barcelona: Curial - PAM, 1986 (Textos i Estudis de Cultura Catalana,)
- *Estudis teatrals*, Palma de Mallorca - Barcelona: UIB - Institut d'Estudis Baleàrics - PAM, 2013 (Biblioteca Miquel dels Sants Oliver, 45)
- MASSIP, Francesc, *Història del teatre català. Dels orígens a 1800*, vol. 1, Tarragona: Arola, 2007.
- MASSIP, Francesc; KOVÁCS, Lenke, *La teatralitat medieval i la seva pervivència*, Barcelona: Institut del Teatre - Universitat de Barcelona, 2017.
- NADAL, Antoni. *Teatre modern a Mallorca*, B: PAM, 1998 (Biblioteca Miquel dels Sants Oliver, 8)
- *Estudis sobre el teatre català del segle XX*, B: PAM, 2005 (Biblioteca Miquel dels Sants Oliver, 23)
- PÉREZ de OLAGUER, Gonzalo. *Teatre independent a Catalunya*, Barcelona: Bruguera, 1970.
- RAGUÉ, M. José *El teatro de fin de milenio en España. (De 1975 hasta hoy)*, B: Ariel, 1996.
- *¿Nuevas dramaturgias? Los autores de fin de siglo en Cataluña, Valencia y Baleares*, M: INAEM, 2000.
- ROSSELLÓ, Ramon X., *El teatre català del segle XX*, València: Bromera - Universitat Jaume I - Universitat de València - Universitat d'Alacant, 2011 (Essència, 14)
- ROSSICH, Albert; SERRA, Antoni; VALSALOBRE, Pep, *El teatre català dels orígens al segle XVIII*, Kassel: Reichenberger - Universitat de Girona, 2001.
- SALA VALLDAURA, Josep M. *Història del teatre a Catalunya*, Lleida: Pagès, 2006 (Biblioteca d'Història de Catalunya, 8)
- SALORD, Josefina (coord.) *Vicenç Albertí i el teatre entre la Il·lustració i el Romanticisme*, 2 vols., Palma de Mallorca-Barcelona: Edicions UIB - Institut d'Estudis Baleàrics - PAM, 2001 (Biblioteca Miquel dels Sants Oliver, 43-44).
- SALVAT, Ricard *Escrips per al teatre*, B: Institut del Teatre, 1991.
- SERRA, Antoni, *Entremesos mallorquins del segle XVIII*, Barcelona: Edicions 62, 1971.
- SIRERA, Josep Lluís *El fet teatral dins la societat valenciana*, V: Linds-Quaderns de Poesia, 1979.
- «Literatura i pràctiques dramàtiques al País Valencià contemporani: dos segles d'indefinicions» dins AADD, *Estudis de Literatura Catalana al País Valencià*, Alacant: Ajuntament de Benidorm-Universitat d'Alacant, 1987, p. 139-156.
- , *Passat, present i futur del teatre valencià*, V: Institució Alfons el Magnànim, 1981.

VILA, Pep, *Teatre català del Rosselló (segles XVII-XIX)*, 2 vols., Barcelona: Curial, 1989

Programari